

Mit jelent pedagógusnak lenni?

SZALAI GABRIELLA

egyetemi hallgató, Partiumi Keresztény Egyetem (Nagyvárad)
szalai-gabriela@partium.ro

Franciaország történelmi öröksége rendkívül összetett, hiszen egykori gyarmataiból számos ember, különösen afrikai, algériai, marokkói és vietnami származású bevándorló él az országban. A volt gyarmatok lakóinak integrációja sokszor kihívásokkal teli, és a társadalmi peremhelyzetbe kerülésük számos tényező – például alacsony iskolai végzettség, magas munkanélküliség és szegénység – által súlyosbodik. Ez a helyzet nemcsak az iskolákban, hanem az egész társadalomban feszültségeket generál, amelyek az iskolai konfliktusokban is visszatükröződnek. Az osztályterekben zajló események gyakran túlmutatnak a tanulásról vagy a fegyelemlről szóló kérdéseken, és azokat a mélyebb társadalmi problémákat is megvilágítják, amelyek az iskolák falai között is érezhetőek.

A film nemcsak a tanárok munkáját, hanem az iskolák szerepét is kiemeli. Az oktatás nemcsak tudást közvetít, hanem kulcsszerepe van abban, hogy a társadalmi feszültségeket hogyan lehet kezelni, és hogy a fiatalok hogyan találhatják meg a helyüket egy folyamatosan változó világban. Az iskolák gyakran nemcsak a tudományok színterei, hanem a társadalmi integráció, a különböző etnikai csoportok közötti együttélés és a szolidaritás tanulásának helyszínei is.

A filmben a tanárok nemcsak az oktatás kihívásaival néznek szembe, hanem azokkal a társadalmi és kulturális különbségekkel is, amelyek az osztályteremben nap mint nap előkerülnek.

A film személyesen rendkívül mély hatással volt rám, hiszen az ott látottak sok szempontból tükrözték saját tanári tapasztalataimat. Az iskolai környezet és a diákok viselkedése kísértetiesen hasonlított arra, amit egy gyakorlaton éltem át, amikor másodéves egyetemistaként a Lucreția Suciú nevű iskolába kerültem gyakornokként. A diákok viselkedése, a tanárokkal való interakciók, a napi kihívások mind olyan dolgok, amelyek bárhol, bármikor előfordulhatnak, és amelyek mindennapos részét képezik a tanári életnek.¹

A gyakorlatom során tapasztalt problémák, mint a diákok agresszív

¹ Eszünkbe juthat az American graffiti (1973) című film, amelyben a hatvanas évek eleji amerikai fiatalság életérzését, utcai szabadosságát láthatjuk. A „graffiti” a tinédzserek kultúrájának lenyomata, csakúgy, mint a valódi graffitiban (falírkában). (Ez utóbbinak magyar lenyomatát Balázs Géza graffitiközlései mutatják: 1983, 1987abcd, 1989, 1994.)

viselkedése, a fegyelem hiánya, az iskolai szabályok semmibe vétele, gyakran azt a kérdést vetették fel bennem, hogy egyáltalán képes leszek-e megbirkózni ezzel a helyzettel. Az első napokban, amikor az óra megtartása nehézségekbe ütközött, azt éreztem, hogy talán nem vagyok elég felkészült a kihívások kezelésére. Azonban ahogy telt az idő, kezdtem észrevenni az apró változásokat, amelyeket a diákok viselkedésében és hozzáállásában elértem. A legkisebb sikerek – mint például a rendszeres iskolába járás biztosítása vagy egy diák önálló fejlődésének segítése – hatalmas elégedettséggel töltöttek el. Ez segített abban, hogy ráébredjek, hogy a tanári munka nemcsak nagy eredményekről szól, hanem azokról az apró, de értékes lépésekről, amelyekkel a diákokat segíthetjük a fejlődésükben.

Ez a film számomra nemcsak egy egyszerű film, hanem egy lehetőség, hogy újra értelmezem, mit jelent pedagógusnak lenni. Az oktatás nem csupán a tudás átadásáról szól, hanem a társadalmi problémák kezeléséről, az együttélésekről, és egy jobb világ felé vezető útról. A film arra figyelmeztet, hogy a tanár szerepe messze túlmutat a tudományos ismeretek átadásán, és hogy az oktatás valódi ereje abban rejlik, hogy képes-e segíteni a fiatalokat abban, hogy felismerjék saját értékeiket és lehetőségeiket.

A film nemcsak pedagógusoknak szól, hanem mindenki számára, aki szeretné megérteni a társadalmi és oktatási rendszerek működését. A film arra hívja fel a figyelmet, hogy az oktatás a társadalmi igazságosság alapvető pillére, és hogy a tanár-diák kapcsolat nem csupán a tanításról, hanem az emberségről és a tiszteletről szól. Az oktatás ereje abban rejlik, hogy képes új lehetőségeket teremteni egy jobb és igazságosabb társadalom számára.

Hivatkozott szakirodalom

- Balázs Géza 1983. Firkálások a gödöllői HÉV-en. ELTE, Budapest.
 Balázs Géza 1987a. Sátorfirkálások. ELTE, Budapest.
 Balázs Géza 1987b. A firkálások kutatása és nyelvi jellemzői Magyarországon. Magyar Nyelvőr, 330–8.
 Balázs Géza 1987c. Die Charakteristischen Graffiti Ungarns. 109–118. In: Annales... Sectio Linguistica, Tomus XVIII. ELTE, Budapest.
 Balázs Géza 1987d. Remarks on a Graffiti Exhibition in Budapest. Hungarian Studies 298-299.
 Balázs Géza 1989. Faliratok. A politikai graffitiról. Tekintet, 37–42.
 Balázs Géza 1994. Beszélő falak. Ötszáz különféle graffiti, 1980–1990. ELTE, Budapest.